

21. ÅRGANG

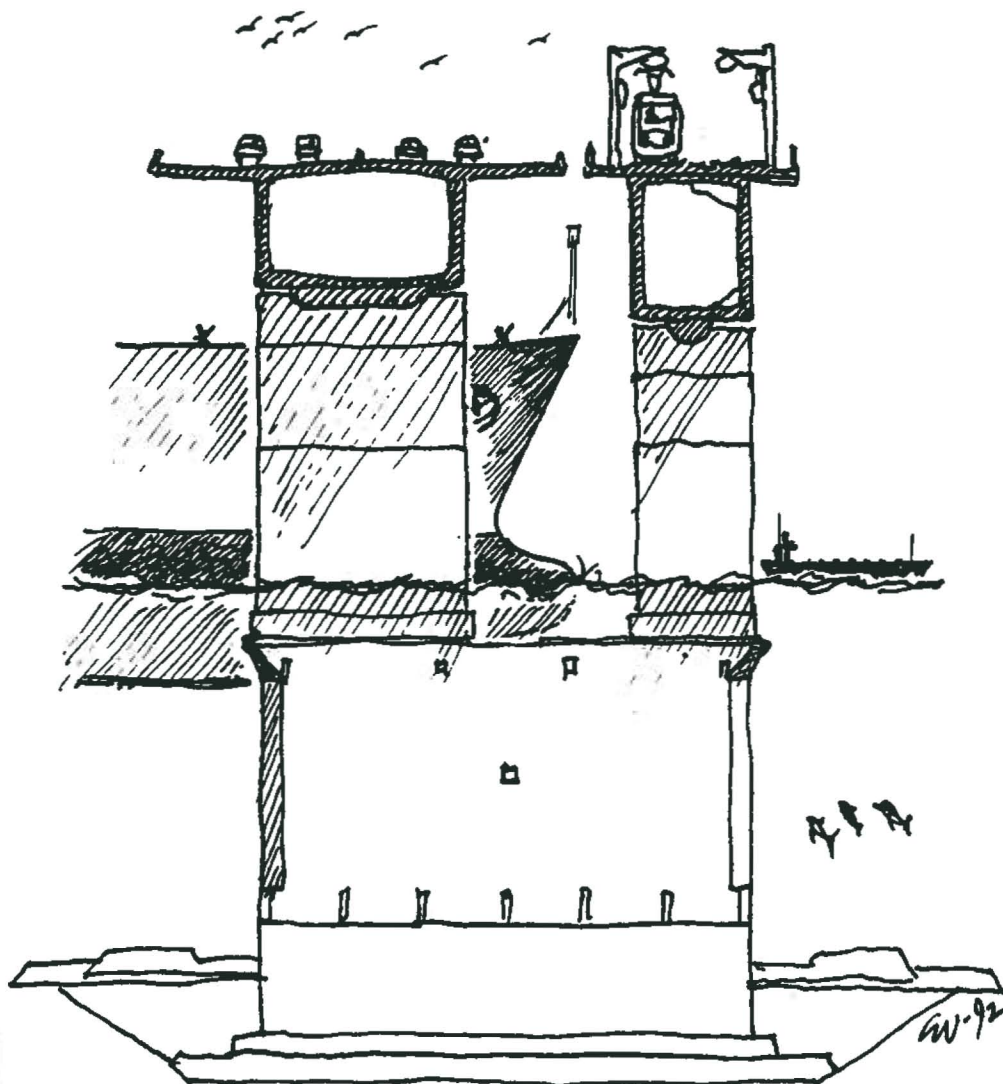
Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

INDHOLD:

1. NY ROLLE I STOREBÆLT
.....
2. MØDE OM HAVNEOBSERVATION
.....
3. NIELS JUEL PÅ HISTORISK TOGT
.....
4. NIELS JUEL I ADRIATERHAVET
.....
5. FLYVEFISKEN 1000 DAGE
.....
6. FLYVEFISKEN I ADOPTIONSBYEN
.....
7. HAJEN I FÅBORG
.....
8. VÆDDEREN ADOPTERET
.....
9. EYEN BESØGER ÅLBORG
.....
10. AGDLEK VED FÆRØERNE
.....
11. MARINEHJEMMEVÆRNET PRÆ-
SENTERER NYESTE SKIB
.....
12. MESTERSKAB FOR 7-MANDSHOLD
.....
13. SØREDNING I GRØNLANDSK IS
.....
14. THETIS SEIMISKE MÅLINGER 1992
.....
15. ÆLDRESAGEN PÅ SØVÆRNETS
GRUNDSKOLE-BREV

SØVÆRNS- ORIENTERING

SØVÆRNETS NYE ROLLE I STOREBÆLT

I forbindelse med etableringen af Storebæltsforbindelsen er passagen af farvandet mellem Sjælland og Fyn blevet ikke så lidt vanskeligere for skibstrafikken.

Det har da også hele tiden været meningen at indføre foranstaltninger, der kan forbedre de enkelte skibes muligheder for at orientere sig i det berørte område, samt at sikre, at fejl og misforståelser kan afhjælpes, inden disse får katastrofale følger. Samlet har de planlagte foranstaltninger fået navnet VTS, som står for "Vessel Traffic Service".

Som det er kendt fra dagspressen, er Søværnets operative Kommando af Forsvarsministeriet blevet udpeget som VTS- myndighed og er dermed ansvarlig for den daglige drift af det kommende VTS-Center (VTS- Storebælt), der bemannes med civilt personel. Centret vil såvel operativt som administrativt være underlagt Søværnets operative Kommando direkte.

BAGGRUND

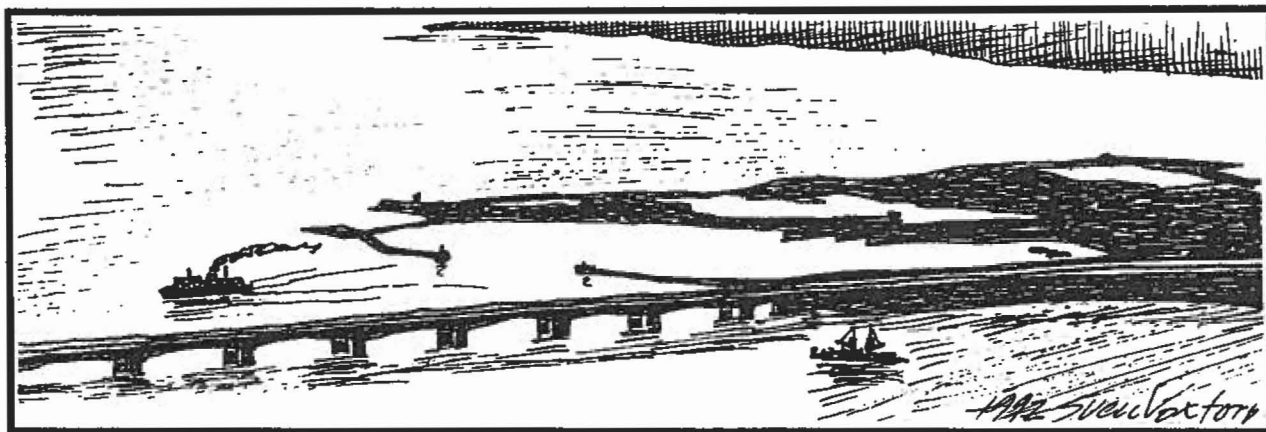
Storebælt - og Kattegat - deler Danmark i to befolkningsmæssigt lige store halvdele, hvor 2,5 mio. mennesker bor på Sjælland og Lolland Falster, medens 2,5 mio. bor på Fyn og Jylland. Der været fast færgedrift over Storebælt i mange år - fra 1883 ved DSB, som i dag transporterer ca. 7.000 personbiler, knapt 1.000 lastbiler, ca. 10.000 passagerer og knapt 6.000 tons gods

Knudshoved på Fyn og ind på en dæmning vest for Sprogø. Broen skal overføre både jernbanetog og biler. Motorvej og jernbane skal krydse Sprogø, hvor de skilles og fortsætter op på hver sin dæmning, der udgår fra den nordøstlige side af øen. Jernbanen går ned i to otte kilometer lange tunneler under Østerrenden og ender på Halsskov Odde på Sjælland. Motorvejen går fra Sprogø til Sjælland på ØSTBROEN, som bliver en 6,8 kilometer lang højbro.

SIKRING AF SKIBSFARTEN

Til sikring af skibsfarten og miljøet er der i de senere år rundt om i verden oprettet en lang række VTS-systemer. Som eksempel kan nævnes VTS-systemer i den engelske kanal ved Dover og Brest samt i Kattegat ved indsejlingen til Göteborg havn. Ved den faste forbindelse over Storebælt skal VTS-systemet primært tilgodese Vestbroens sikkerhed. Vestbroen, hvis gennemsejlingshøjde er 18 m, er konstrueret til at kunne modstå en påsejling af et skib op til 2.000 tons dødvægt. VTS-systemet skal opdage og advare, samt vejlede vildfarne skibe, der fejlagtigt har sat kurs mod Vestbroen. I begrænset omfang kan der ydes assistance ved ulykker. Driftsorganisationen for VTS-systemet skal sikre et nødvendigt samspil mellem overvågningssystemerne for skibstrafik, banetrafik, vejtrafik og nødplaner.

VTS-systemet skal endvidere kunne forsyne skibsfarten med relevante meteorologiske informationer, oplysninger om anden trafik og

i døgnet. Folketinget har vedtaget, at trafikken over bæltet skal flyttes fra færgerne til den faste forbindelse over Storebælt, som består af en 6,6 kilometer lang VESTBRO, der udgår fra

om andre relevante forhold, der kan bidrage til at forøge sejladsikkerheden. Denne informationstjeneste og den deraf følgende navigatoriske assistance til skibsfarten er en vigtig

motivationsfaktor, som forhåbentligt vil bidrage til, at så mange skibe som muligt vil deltage i systemet.

SKIBSTRAFIKKEN I STOREBÆLT

Trafikken i Storebælt er tæt. Hovedparten passerer gennem Østerrenden. Udover den gennemsejlede trafik vil der være lokal trafik bestående af fiskere, sejlbåde og andre fritidsfartøjer.

Trafikanalyse foretaget før broens bygning har vist, at Storebælt årligt har ca. 21.500 gennemsejlinger af skibe over 50 bruttoregister-ton, hvor:

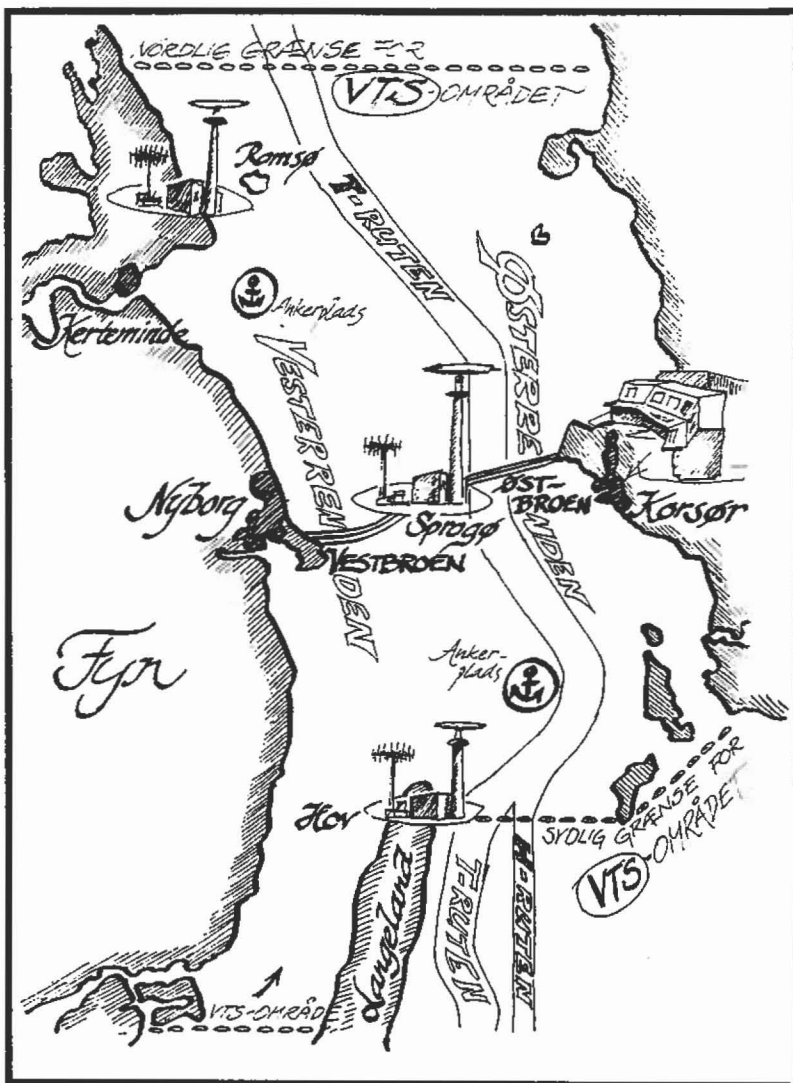
- 17.500 skibe passerede igennem Østerrenden, og
- 4.000 gennemsejlinger passerede igennem Vesterrenden, hvoraf de 1.800 gennemsejlinger blev foretaget af skibe på 1.000 tons og derover, som derfor i fremtiden vil blive nødt til at passere igennem Østerrenden.

VTS-OMRÅDET

Det har været nødvendigt at fastlægge et særligt VTS-område, hvor alle former for aktiviteter, som måtte finde sted i Storebælt, er kendt. Området, som er vist på skiten, har en gennemsejlingsudstrækning på 24 sømil. I Østerrenden, der er en del af det internationale stræde, hvor skibsfarten har ret til "uskadelig" passage, er der etableret et trafiksepareringssystem med to ensrettede ruter, der begge er placeret mellem Østbroens midterpiller. I Vesterrenden er der etableret sejløb igennem to af Vestbroens fag, et for nordgående og et for sydgående trafik. Skibsfarten i Vesterrenden er pålagt meldepligt til VTS-Storebælt.

Indsamling af informationer om aktiviteter inden for VTS-området foregår først og fremmest gennem egne radioer og sensorer, som fordeles på seks egnede positioner. For at sikre,

at VTS-systemet er i besiddelse af de bedst mulige informationer om passerende skibe på et tidligt tidspunkt før passage, vil søværnet forsyne centret med informationer bl.a. fra SHIPPOS, som er et frivilligt meldesystem for den internationale handelsflåde. En del af søværnets farvandsovervågningsorganisation be-

står af en række kystudkigstationer, som bidrager til opbygningen af det overfladebillede, der allerede findes hos Søværnets operative Kommando. Da specielt tre af stationerne (Rønne, Føllesbjerg og Albuen) ligger tæt på, vil disse tre stationer også melde direkte ind.

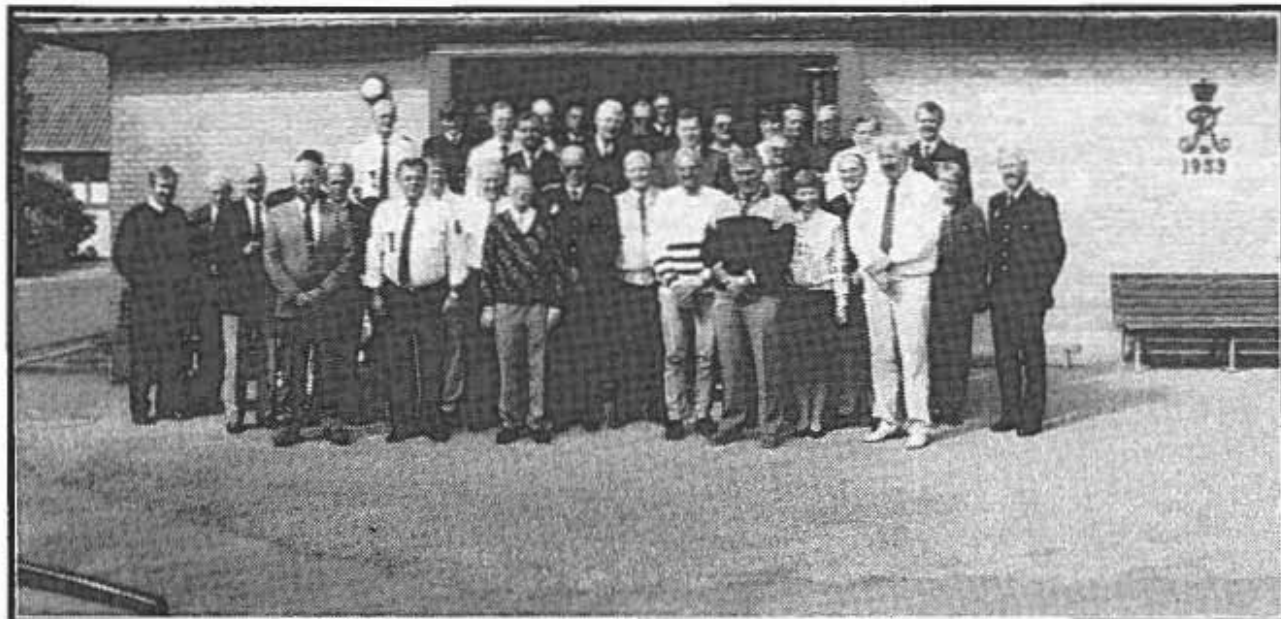
I Søværnets operative Kommando er planerne for oprettelse af de nødvendige faciliteter færdige. I de følgende numre af Søværnsorientering vil de nærmere detaljer i forbindelse med løsningen af denne for samfundet så uhyggeligt vigtige opgave.

(Søværnets operative Kommando)

SAMARBEJDE OMKRING HAVNEOBSERVATION

Sundets Marinedistrikt afholdt i dagene 9., 10. og 11. september 1992 en række møder med de mange samarbejdspartnere søværnet har inden for området havneobservation.

mebane" med ca. 55 deltagere hver dag, mens det tredje møde, for Fyn (Region IV), blev afholdt ved Told- og Skatteregion Odense, som var vært.

Havneobservationsmødets deltagere

Det er et direktiv fra Forsvarskommandoen, der ligger til grund for havneobservationstjenesten. Direktivet pålægger marinedistrikterne jævnligt at afholde møder med samarbejdspartnere, som er Told- og Skattestyrelsen, Politietten, statslige og kommunale havne, Direktoratet for udlændinge samt militære instanser fra alle værn.

De to første møder for Sjælland, Lolland og Falster (Region V og VI) blev afholdt på "hjem-

Mange gæstetalere gav interessante indlæg, hvorfra det kan konkluderes, at også fra civil side vurderer man havneobservationstjenesten som et væsentligt element i farvandsovervågningen, hævde af dansk suverænitet og samarbejdsområde med civile myndigheder.

Nu måske mere end før, hvor modstanderen var veldefineret.

(Sundets Marinedistrikt)

KORVETTEN NIELS JUEL PÅ HISTORISK TOGT I ØSTERSØEN OG I MIDDELHAVET

Historien bevægede sig lidt, da NATOs Stående Atlanterhavsstyrke, STANAVFORLANT, med korvetten NIELS JUEL som deltager, for

anden gang inden for bare en måned aflagde det første NATO-besøg nogensinde i et ikke-NATO land. Efter først i august at have besøgt Tallin i

Estland, aflagde styrken en meget vellykket besøg i Sverige i dagene 24. til 28. august.

Den amerikanske destroyer HARRY E. YARNELL, flagskib for STANAVFORLANT, ledte en gruppe på fem skibe gennem den smukke svenske skærgård til Stockholm tidligt om morgenen den 24. august. Flagskibet ankrede op i den centrale del af Stockholms havn fulgt af andre skibe fra styrken, den engelske destroyer ANDROMEDA, den tyske destroyer RHEINLAND-PFALZ, den spanske fregat VICTORIA og NIELS JUEL. Norrköping syd for Stockholm modtog tilsvarende besøg af den hollandske destroyer BLOYS VAN TRESLONG, den canadiske fregat GATINEAU og den norske fregat BERGEN. I fire dage udforskede skibenes mandskaber Stockholm og omegn, bl.a. naturligvis de grå stålskibes stolte

Den offentlige interesse for NATO-flådebesøget kom til udtryk gennem mere end 10.000 menneskers besøg på STANAVFORLANT-enhederne under åbent skib arrangementer.

Den 28. august forlod STANAVFORLANT Sverige og satte kursen mod Middelhavet for at afløse STANAVFORMED, NATOs Stående Middelhavsstyrke, i blokaden mod Serbien-Montenegro.

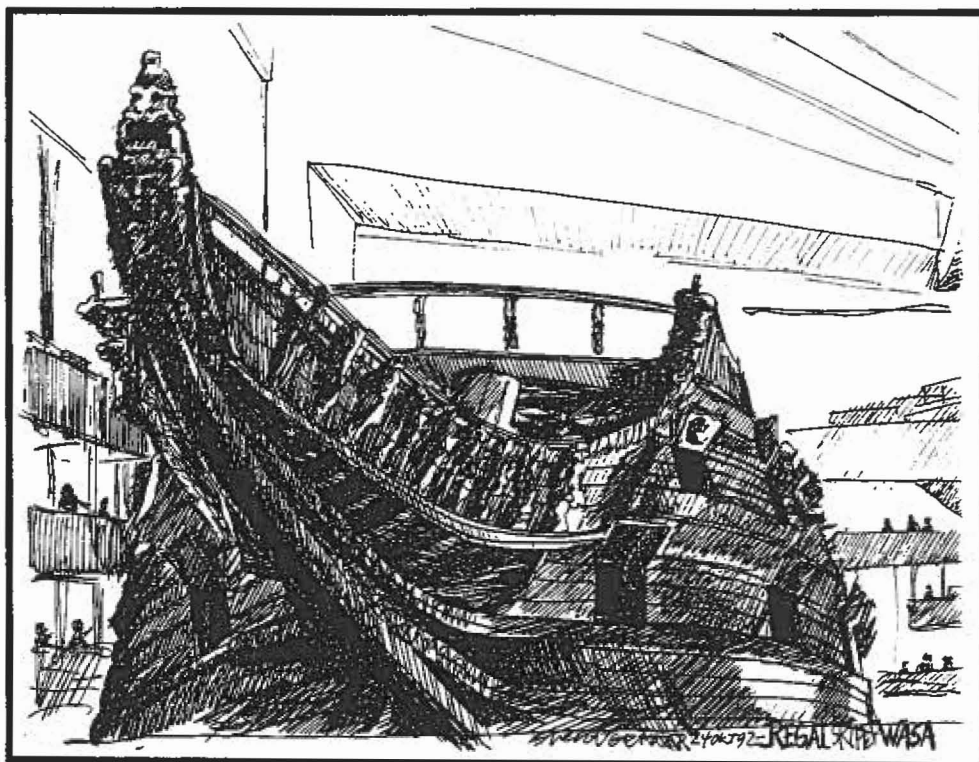
På NIELS JUEL havde der i nogen tid hersket stor spænding om, hvorvidt man skulle afsted. Den blev nu udløst, men selv om besætningen kom afsted med kort varsel, var den motiveret for opgaven.

Efter et kort anløb af Flådestation Frederikshavn forlagde NIELS JUEL sammen med de øvrige STANAVFORLANT-enheder ud i Nordsøen. Undervejs blev skibets turbine ved-

ligeholdet af folk fra Orlogsværftet. Vejret under forlægningen mod Middelhavet var dårligt med vindstyrker på op til 35 sekundmeter gennem flere dage. Men ud for Portugals kyst skinnede solen over et roligt hav. Det var også den dag besætningen fik mere præcis besked om planerne for korvetens opgaver i Middelhavet. Da man ikke, hverken fra FN eller NATO side, ønsker at optrappe blokadeovervågningen mod Serbien-Montenegro, deltager skibe-

ne i STANAVFORLANT kun på skift i denne. Dette indebærer, at NIELS JUEL er med i blokaden i perioden 16. til 20. september, hvor skibet er på patrulje i Det centrale Adriaterhav. - Men først ankres op i Augusta Bay, Sicilien for ombordtagning af friske forsyninger samt supplerende orientering om den forestående opgave.

(NIELS JUEL)

Regalskibet WASA i sin oprindelige tørdok

forgænger, det gamle orlogsskib WASA, der aldrig nåede ud af Stockholms havn, men fik en grum skæbne på dennes bund, indtil det blev fundet og hævet.

De to byers byråd var værter for sight-seeing ture og besætningerne deltog i forskellige sportskampe. Professionelle flådekontakter blev der også tid til i form af besøgsprogrammer på svenske militærbaser og svenske enheder.

KORVETTEN NIELS JUEL I ADRIATERHAVET

Under stor bevågenhed fra springende delfiner sejlede korvetten NIELS JUEL den 16. september ind i sit tildelte patruljeområde i Adriaterhavet ud for Montenegros kyst. Straks ved sin ankomst indledte NIELS JUEL sin del af STANAVFORLANT overvågning af skibstrafikken i området.

Inden ankomsten til patruljeområdet var alle NIELS JUELS våbensystemer blevet klargjort. Efter endt klargøring samledes en stor del af besætningen til gudstjeneste på agterdækket. Orlogspræsten citerede ordene fra Jesu bjergprædiken om, at vi ikke bare skal elske vor næste, men også vor fjende.

Korvetten NIELS JUEL

Besætningen om bord havde mod på opgaven efter nogle særdeles oplevelsesrige dage i land. I Augusta Bay på Sicilien og i Napoli havde man stiftet bekendtskab med det italienske administrations- og forsyningssystem, som adskilte sig ikke så lidt fra det danske. Store dele af besætningen nåede også at besøge den romerske ruinby Pompei, vulkanen Vesuv og Rom med Peterskirken, Forum Romanum, Colosseum m.v. Desuden bidrog man til stemningen ved en fodboldkamp mellem Lazio og Fiorentina, der endte 2-2, på det olympiske stadion i Rom. Under opholdet i Napoli var der også lejlighed til at hilse på besætningerne på kongeskibet DANNEBROG og dets ledsageskib VÆDDEREN, som lå for anker på Napolis red.

Efter gudstjenesten blev der præjet KLART SKIB, og de sidste detaljer ved krigsrullen blev kontrolleret og fundet i orden. Herefter overgik man til et lavere beredskab, som opretholdtes i de seks døgn patruljetjenesten varede. Patruljeopgaven forløb på alle måder roligt og fredeligt, nok mere begivenhedsløs end besætningen på forhånd havde forestillet sig. Dette skyldes især, at den overvejende del af skibstrafikken i Adriaterhavet enten gik syd eller vest om NIELS JUELS patruljeområde. Efter opgaven var fuldført, kunne besætningen se frem til et par afslappende dage på Korfu, inden NIELS JUEL deltager i øvelsen DISPLAY DETERMINATION, der foregår bl.a. i Det ægæiske Hav.

(NIELS JUEL)

FLYVEFISKEN 1000 DAGE UNDER KOMMANDO

Den 14. september 1992 kunne minejægerfartøjet FLYVEFISKEN fejre, at den som et af Flådens skibe havde været 1000 dage under kommando. Det er der mange orlogsfartøjer, der har kunnet, men i dette tilfælde var begivenheden mere usædvanlig.

Siden april 1992, da FLYVEFISKEN overgik til 3. Eskadre, har teknikere arbejdet med at installere minerydningsmodulet - herefter benævnt MCM-modulet. MCM står for "Mine Counter Measures", hvilket indikerer, at miner ikke kun stryges som i de gode gamle dage, da

"Stanflex-prototypen" FLYVEFISKEN

Det er første gang Flådens nye skibstype - og på verdensplan helt nye skibskoncept - kan fejre en så markant "fødselsdag". FLYVEFISKEN er "prototype" og navngiver i den endnu ikke færdigbyggede serie af skibe, der udgøres af STANDARDFLEX - 300 konceptets enheder. Skibet har som sådan gennemgået et utal af forskellige opgaver og afprøvningsprogrammer.

Men skønt rollen som prototype efterhånden har sat sine spor på materiel og personel, gav beslutningen, om at skibet skulle være første enhed i en helt ny konfiguration, fornyet ungdom og kaldte pionerånden frem igen.

alt strygegrej kunne slæbes nogenlunde sikkert efter en minestryger. I dag er det nødvendigt enten at jage minerne individuelt med minedykker, eller at "stryge" med ubemandede fartøjer som de to minerydningsfartøjer, der netop er leveret fra Danyard værftet i Ålborg. De to fartøjer er benævnt MRF 1 og MRF 2.

Uddannelse på både MCM-systemet og MRF'erne er i fuld gang, og besætningen ser frem til endnu 1000 dage under kommando.

Det er overflødigt at nævne, at den meget runde dag i skibet blev fejret med en beskeden reception for gæster med nuværende og tidligere tilknytning til det store projekt.

(FLYVEFISKEN)

FLYVEFISKENS ADOPTIONSBESØG I NÆSTVED

I dagene fra den 28. til 31. august aflagde minejagtfartøjet FLYVEFISKEN besøg i adoptionsbyen Næstved. De fire begivenhedsrige dage blev indledt med FLYVEFISKENS og Minerydningsfartøj 2s (MRF 2) anløb af Karrebæksminde fredag morgen. Her gik FLYVEFISKENS ny venskabsklasse, 1.A fra Kalbyrisskolen, om bord, og under sejladsen ind til Næstved fik de helt nye skolebørn mange spændende oplevelser.

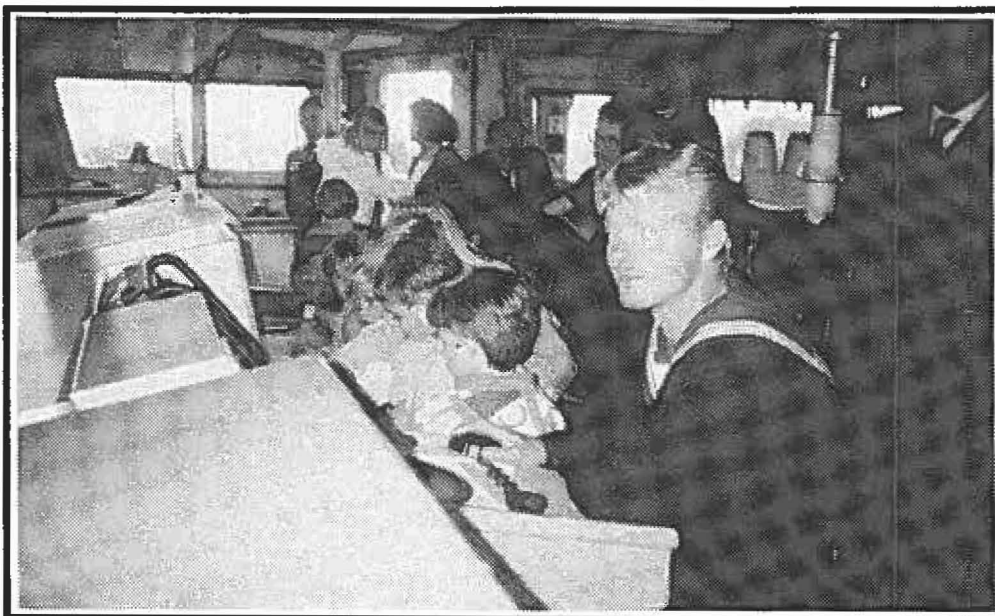
glæde at spore, og byen er stolt over - som den eneste i landet - at have tre adoptivbørn.

Ovenpå den flotte modtagelse var borgmesteren en fremragende guide på busrundturen i Næstveds omegn.

Senere besøgte en stor del af besætningen 5. opklaringseskadron, der stod for et storslået arrangement med grill, øl og konkurrencer. Der blev skabt "god social kontakt" imellem hær og søværn, skønt konkurrencerne blev vundet af "5. opklaring".

Lørdag morgen var FLYVEFISKEN morgen-skafningsvært for udvalgte repræsentanter fra marineforeningen og marinehjemmeværnet, og det blev et hyggeligt gensyn.

"Næstved Games" arrangeredes i år af civilforsvarskolonnen, og det blev en både spændende og un-

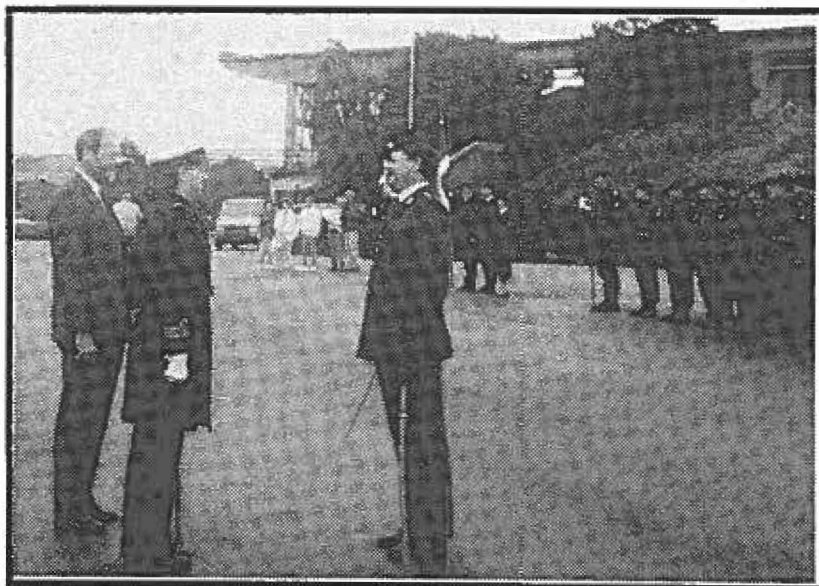

Eleverne fulgte interesserede med i navigationen.

Foto:FLYVEFISKEN

Ved ankomsten til Næstved stod Garderhusarregimentets 5. opklaringseskadron traditionen tro opmarcheret til modtagelse til lige med byens borgmester, udvalgte byrådsmedlemmer, repræsentanter for politiet og civilforsvarskolonnen, marineforeningen og marinehjemmeværnet - et imponerende skue.

I borgmesterens modtagelsestale i rådhusets byrådsal blev FLYVEFISKENS "formeringsevne" nævnt med tydelig adresse til minerydningsfartøjerne, der jo er nye - også i adoptionssammenhæng. Der var dog uforbeholden

FLYVEFISKEN modtages i Næstved.

Foto: FLYVEFISKEN

derholdende dyst. FLYVEFISKEN vandt knebent over "5. opklaring" med civilforsvarskolonnen og bystyret på de efterfølgende pladser.

Ved byens festmiddag i de smukke lokaler i Brogade deltog 18 besætningsmedlemmer fra FLYVEFISKEN sammen med 36 repræsentanter fra byens forskellige instanser og etableringer. Det var en dejlig aften i godt selskab.

Søndag eftermiddag afholdt FLYVEFISKEN så "beer-call" for hele vennekredsen i Næstved. Det blev nogle hyggelige timer med rundvisning om bord, let traktement og udbygning af de gode og nære forbindelser, der igennem de seneste 5 års besøg er udviklet imellem FLYVEFISKEN og Næstved by.

Tidligt mandag morgen var havneudvalget med borgmesteren i spidsen gæster til morgenskabning i FLYVEFISKEN, og der blev her lejlighed til at drøfte weekendens hændelser og oplevelser samt FLYVEFISKENs fremtidige virke i rollen som "minejager".

Klokken 9 kunne FLYVEFISKEN og Mine-rydningsfartøj 2 forlade Næstved med atter et minderigt besøg i tankerne. Det veltilrettelagte program var løbet planmæssigt af stabelen med bl.a. åbent skib både lørdag og søndag med tilsammen over 1.000 besøgende.

Næstveds tre adoptivbørn ser med glæde og spænding frem til næste års besøg.

(FLYVEFISKEN)

PATRULJEFARTØJET HAJENS ADOPTIONSBESØG I FAABORG

30. JULI - 2. AUGUST 1992

Torsdag den 30. juli afgik HAJEN tidligt om morgenen fra Flådestation Korsør for at aflæg-

ge det årligt tilbagevendende besøg i adoptionsbyen Faaborg. Besøget i år var sammenfaldende med byens havnefest, og HAJENS besætning stillede meget naturligt store forventninger -

LYNX-helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste hoister den "reddede" person til HAJENS fordæk.

ikke mindst på baggrund af de meget positive beretninger fra skibets første adoptionsbesøg i Faaborg i 1991.

På vej til Faaborg lagde HAJEN ind til Svendborg, hvor borgmester Rich. Hansen og øvrige repræsentanter fra Faaborg Kommune steg om bord. Efter en præsentationstur gennem det smukke Svendborg Sund og Det sydfynske Øhav, hvorunder skibet bød på en "forstærket" frokost, ankom HAJEN til Faaborg kl. 1500.

Umiddelbart efter ankomsten afholdtes pressekonference om bord for repræsentanter for den lokale presse, og samme aften var der reception for ca. 40 indbudte gæster på HAJENs agterdæk under solsejlet. Kokken og messegaften havde til dette formål fremtryllet adskillige fade med pindemadder, som de bestemt ikke havde svært ved at afsætte.

Fredag formiddag blev HAJENs besætning officielt modtaget af byen ved en reception på rådhuset, og om eftermiddagen var der arrangeret sight-seeing i byen for den vagtsfri del af besætningen. Fredagens højdepunkt var dog så ubetinget byens officielle middag, hvor en udvalgt menu blev suppleret med god underholdning fra bl.a. HAJENs bådsmand.

Som den foregående aften endte også fredagens begivenheder med en rask lille tur i byen, hvorunder Faaborgs borgere fik lejlighed til at genopfriske bekendtskabet med "Flådens friske fyre".

Om lørdagen blev der afholdt børneparty om bord for HAJENs "adoptionsklasse" fra Faaborg Sundskole med forældre, og om eftermiddagen var besætningen inviteret/udfordret til at deltage i diverse konkurrencer, som blev afviklet i forbindelse med byens havnefest. Disse omfattede bl.a. "Planken ud", hvor to modstandere skulle udkæmpe en dyst på gulvmopper på en planke, som var lagt ud mellem to fiskekuttere i havnen, "Rampen ned", som bestod i, at HAJENs hjemmefabrikerede fartøj, LILLE HAJEN, skulle køre i havnebassinet ned ad en ca. 3 m høj rampe for derefter på tid at padle ud til en bøje midt i havnen. Der var også en "pålidelighedssejlad" med gummibåd i farvandet ud for Faaborg i konkurrence med lokale lystfartøjer og småkuttere.

I tilslutning til disse konkurrencer havde Marinehjemmeværnsflotille 243 og Faaborg Marineforening i fællesskab inviteret den vagtsfri del af besætningen til beer-call. Om aftenen var havneudvalget vært ved en fællesspisning, som blev afholdt i forbindelse med havnefesten.

Søndag formiddag blev konkurrencemomentet atter aktualiseret, idet HAJENs besætning skulle forsøge at gentage foregående års succes ved at slå et udvalgt fodboldhold fra Faaborg. Forsøget lykkedes over al forventning, idet de første halvlege endte med en samlet score på 4-0 til HAJEN, medens sidste halvleg blev dømt "ca. uafgjort".

Søndag eftermiddag bød på opvisning fra Søværnets Flyvetjeneste, som udførte en redningsdemonstration i havnebassinet, hvorefter den "reddede" blev hoistet til HAJENs fordæk. At denne demonstration var en overvældende succes, kunne umiddelbart aflæses af den kraftige slagside, som HAJEN fik p.g.a. de mange tilskuere, der alle ville have en plads på "første parket".

Da HAJEN mandag den 3. august om morgenen afgang fra Faaborg, var det en tilfreds, men også noget træt besætning, som sagde farvel og tak for denne gang. Faaborgenserne formodes i tilsvarende høj grad at have sat pris på besøget, hvilket bl.a. afspejles af et imponerende besøgstal på ikke mindre end 2.249 gæster i løbet af de tre eftermiddage, hvor HAJEN var åben for offentligt besøg.

HAJEN havde således levet op til Faaborgs ønske om at give byen et maritimt præg under havnefesten. En stor del af æren for den store interesse, som byens borgere viste for HAJEN, tilfalder den lokale presse, som både før og under besøget gav meget omfattende og positiv omtale af "adoptionsbarnet".

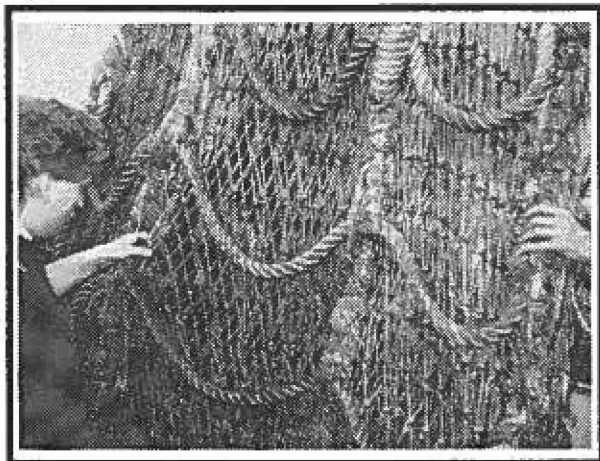
HAJENs besætning ser allerede nu med forventning frem til besøget i 1993, der ligesom i år vil blive søgt afholdt i forbindelse med havnefesten.

(HAJEN)

TVERAA ADOPTERER INSPEKTIONSSKIBET VÆDDEREN

I weekenden den 24. til 26. juli blev inspektionsskibet VÆDDEREN adopteret af den færøske by Tveraa.

Fredag den 24. ankom VÆDDEREN til Tveraa, hvor repræsentanter fra Tveraa Kommune tog imod det ret velvoksne "adoptionsbarn".

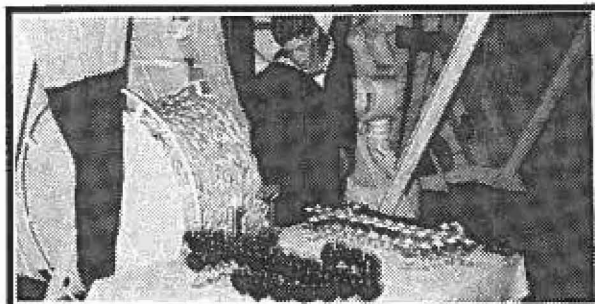

Den officielle adoption foregik i det nye og meget flotte, kommunale kompleks, der indeholder skole, byrådssal, ældreaktiviteter, stor sports- og idrætshal samt en dejlig restaurant.

Her mødtes byens borgmester og andre honoratiores med VÆDDERENs chef samt 20 medlemmer af besætningen - fordelt på alle kategorier. Der blev holdt taler og udvekslet officielle gaver. Ved samme lejlighed afleverede VÆDDEREN forskellige effekter og udstyr fra den gamle VÆDDEREN til Tveraa Lokal-museums ledelse. Dette museum er for tiden under oprettelse i en gammel, næsten færdigrestaureret bygning ved havnen. I museet er man

Stemmingsbilleder fra begivenheden. Foto: VÆDDEREN

igang med at indrette et "VÆDDEREN-hjørne" (Museet modtager gerne effekter og billeder fra livet om bord i VÆDDEREN fra læserne!).

Efter adoptionens officielle del var bystyret vært ved en hyggelig frokost under afslappede forhold. Dagen sluttede med reception og stående buffet på skibets forreste fortøjningsdæk, der som tidligere nævnt er velegnet til formålet.

Lørdag eftermiddag blev der åbnet for rund-

visning, men besøgstallet var noget begrænset p.g.a. kraftig regn og blæst, hvorfor også helikopter demonstrationen måtte aflyses.

Om aftenen holdtes middag i chefmessen for borgmesteren og enkelte andre venner af skibet. En del af besætningen fik en rar aften i den færøske specialitet, "Klubben".

Søndag eftermiddag var vejret klaret så meget op, at såvel "Åbent Skib"-arrangementet som helikopter demonstrationen kunne gennemføres på helt tilfredsstillende vis.

Søndag midnat afgik skibet for at udføre fiskeriinspektion i farvandet omkring øerne.

(VÆDDEREN)

MINELÆGGEREN FYENS BESØG I ÅLBORG

Minelæggeren FYEN ankom onsdag den 2. september klokken 0800 til honnørkajen i Ålborg for at deltage i byens 650 års jubilæum. Forud for besøget var der udarbejdet et 6 dages program fyldt med mange spændende arrangementer for de deltagende enheder fra såvel Dan-

søfartsmuseet samt frokost og fregatskydning i marineforeningen.

FYENs besætning holdt torsdag den 3. september et meget vellykket kontakt- og velfærdssarrangement for specielt inviterede gæster fra Ålborg Byråd, frisørskolen og sygeplejerskolen

Fra Søfartsmuseet i Ålborg

mark, Sverige, Norge som Standing Naval Force Channel (NATO's stående flådestyrke under Kanalkommandoen - STANAVFORCHAN). Programmet blev gennemført selvom Standing Naval Force Atlantic-enhederne (NATO's stående flådestyrke i Atlanten - STANAVFORLANT) i sidste øjeblik måtte melde afbud på grund af deployering til Adriaterhavet.

Af arrangementer kan nævnes frokost hos borgmesteren, besøg på spritfabrikkerne, verdensmesterskabet i militærboksning, besøg på

samt marineforeningen.

Skibet var i weekenden åbent for offentligheden og interessen for at besøge Flåden viste sig at være meget stor. FYEN havde således på tre dage 3.227 besøgende.

Tirsdag den 8. september satte FYEN atter kurs mod Frederikshavn efter ialt 30 dages togt, hvor besøget i Ålborg blot var en enkelt blandt mange spændende oplevelser for skib og besætning.

(FYEN)

AGDLEK PÅ SOMMERTOGT TIL FÆRØERNE

I fortsættelse af forsvarsaftalen af 1989, blev det ved tillægsaftalen af 3. april 1991, besluttet at nedskære antallet af inspektionsenheder ved Færøerne og derved bortspare de to mere end 30 år gamle inspektionskuttere af MAAGEN-klassen uden erstatning. Søværnets inspektionstjeneste ved Færøerne skulle fremtidigt

udelukkende varetages af et stort inspektions-skib af THETIS- klassen eller et lidt mindre - BESKYTTEREN, der jo danner sin egen klasse af helikopterbærende inspektionskibe. Denne beslutning blev endelig ført ud i livet, da inspektionskutteren MALLEMUKKEN den 25. november 1991 forlod Færøerne. En mangeårig

tradition med inspektionskutterne ved øerne var hermed afsluttet. Udsparringen af MAAGEN-klassen og annulleringen af det planlagte erstatningsbyggeri skal ses som en følge af den tilsyneladende mindskede trussel mod kongeriget som helhed.

Efter næsten 5 års udstationering ved Grønland var inspektionskutteren AGDLEK i efteråret 1991 sejlet til Danmark for rutinemæssigt eftersyn, som afsluttedes i foråret 1992. Herefter var det planen, at AGDLEK skulle returnere til Grønland i maj 1992. Mindre forsinkelser i forbindelse med implementeringen af THETIS-klassen bevirkede imidlertid, at der i en periode af sommeren 1992 ikke kunne tilgås Færøernes Kommandos et stort inspektionsskib. Det besluttedes derfor at om dirigere AGDLEK fra Grønland til Færøerne. Skibet ankom hertil den 15. maj og blev straks indsat i inspektionstjenesten i samarbejde med flyvevåbenets Gulfstream, GIII og de to færøske inspektionenheder TJALDRID og OLAVUR HALGI.

Færøernes Kommando havde som supplement til de sejlede enheder endvidere etableret en HELO-gruppe på Vaagar. Den rådede over en LYNX-helikopter til at varetage patientevakueringer. Den skulle iøvrigt deltage i søredning- og stationstjeneste.

Fiskeriinspektionen er dimensionerende for søværnets indsats ved Færøerne, og denne aktivitet viste sig fra starten at lægge fuldt beslag på AGDLEK. Der var særdeles intensiv fiskeriaktivitet såvel i nærområdet omkring øerne, hvor de mindre færøske trawlere fiskede, som ved midterlinien (fiskerigrænsen) langt fra øerne, hvor store udenlandske trawlere i stort antal fiskede. Der blev i løbet af maj måned kontrolleret et stort antal færøske trawlere i nærområdet og konstateret en del ulovligheder ombord

på færøske trawlere. Disse blev indbragt til Thorshavn, hvor politimesterembedet har afgjort sagerne "udenretsligt" med bøder og konfiskationer.

Tyngden i fiskeriet rykkede i løbet af sommeren syd på til farvandet mellem Færøerne og Skotland, hvor en del udenlandske trawlere fiskede.

AGDLEK udførte i perioden ved Færøerne ialt 52 kontrolbesøg ombord på såvel almindelige trawlere med iset fangst som fabriksrawlere, partrawlere, snellebåde, linebåde, garnbåde og notbåde fra Belgien, Estland, Frankrig, Færøerne, Letland, Norge, Rusland, Storbritanien og Tyskland.

Stationstjeneste blev primært udført i perioder, hvor vejrforholdene ikke tillod udførelse af fiskeriinspektion og omfattede et stort antal passagertransporter af militært personel fra Flyvestation Thorshavn og Færøernes Kommando samt tursejls for personel fra den engelske Flyvestation Bu-

. Den 21. juli blev det konstateret, at en belgisk trawler fiskede i det lukkede område på Færø-banke. Trawleren blev indbragt til Thorshavn, hvor skipperen imidlertid nægtede at acceptere politimesterembedets bødeforlæg. Sagen overgik derefter til afgørelse i retten i Thorshavn. To dage efter opbringelsen idømtes de og konfiskation på ialt kr. 310.000.

At ikke alle sager blev afsluttet med bøde og konfiskation fremgår af følgende uddrag af AGDLEKs operationsdagbog fra den 1. august:

- Et uidentificeret mål detekteres på radar 1713Z, position 6007N 00902W, kurs 343, fart 4,3 knob. Fartøjet plottet samtidigt med andre fartøjer i området.

- Radarmål reducerer fart 1735Z til 2,0 knob, kurs 343. Det besluttes at investigere målet, som befinder sig 8,5 sømil SSE for AGDLEK. Sigten i området ca. 0,1 sømil.

- Radarmålet identificeret 1824Z, som værende den skotske trawler GRAMPIAN FURY. Trawlpose på dæk og mange måger omkring fartøjer. Trawleren er ikke tilmeldt fiskeri på det færøske fiskeriterritorium.

- Efter samråd med Færøernes Kommando besluttes det at ombordsætte et kontrolhold, som ankommer til GRAMPIAN FURY 1845Z. Skibet positionsbestemmes 1850Z til 6010N 00914W. Det er på færøsk fiskeriterritorium.

- Dæksinspektion afslører trawl på dæk, men umiddelbart klar til brug. Trawlskovle isjækket. Inspektion af produktionsdæk afslører, at produktion pågår, men er under umiddelbar afslutning.

- Trawlerens fører afgiver følgende forklaring på tilstedeværelsen i færøsk område:

- 1600Z: Alarm på trawlspil p.g.a. tærner i wirer. Indhaling på trawl påbegyndes, styrmanden går på dæk.

Skibet fortsætter nordover mod færøsk område på selvstyrer.- 1700Z: Trawl på dæk, styrmanden går på broen og konstaterer, at GPS er defekt.

- 1820Z: GPS fungerer igen, og det konstateres, at skibet er på færøsk område. Forlægning mod syd påbegyndes. AGDLEK observeres samtidigt meget tæt om styrbord.

Henset til bevisets stilling, da kursen og farten plottet fra 1713Z og den konstaterede aktivitet om læ, var eneste indicier, der kunne have indikeret en fiskeriaktivitet på færøsk område, blev sagen afsluttet med en påtale over for føreren for ikke behørigt at have bortstuvet trawl, udsjækket skovle samt stoppet produktionen.

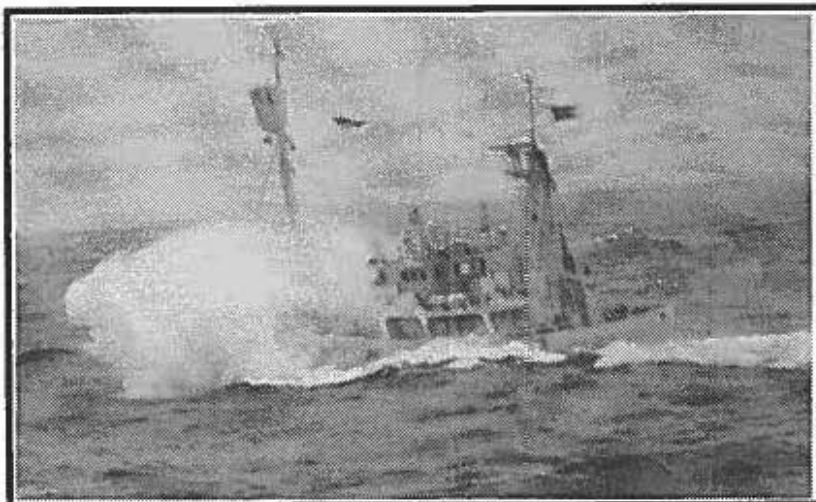
Herefter blev skibet udvist af færøsk område. Det skal bemærkes at kontrollen af GRAMPIAN FURY var stærkt hæmmet af dårlig sigt (0,05 til 0,2 sømil) i hele perioden.

chan. Der medsejlede endvidere et antal skoleelever fra færøske skoler som erhvervspraktikanter. Fra Søværnets Officersskole kom et antal kadetter for søtræning, og fra Færøernes Vagt- og Bjærgnings-tjeneste medsejlede en navigatør i forbindelse med gensidig orientering vedrørende fiskeriinspektion.

AGDLEK udførte i perioden ved Færøerne transport af ialt 122 passagerer. Endvidere medsejlede 6 erhvervspraktikanter, 4 kadetter og en færøsk navigatør i perioder fra en til fire uger.

Søredningstjeneste udførtes i to tilfælde.

Øvelsesaktiviteten var i perioden begrænset - dels fordi de daglige opgaver i sig selv overflø-

Grønlandskutter i søen Foto: Herholdt

nen ved Færøerne, samt sidst - og vel mest fornøjeligt - et rutionebesøg i Douglas, på Isle of Man, som afvikledes i perioden 21. til 24. august.

Efter et begivenhedsrigt sommertogt og 12325 sømil i farvandet omkring øerne, hvor vejret ikke overraskede, men var typisk færøsk med tåge, regn, kuling og temperaturer omkring 12 grader celcius - hvilken sommer! - forlagde AGDLEK den 23. september mod vest over Nordatlanten fra Færøerne til Grønland, hvor de mange opgaver, der skulle have været løst for Grønlands Kommando og Grønland i løbet af sommeren, nu ventede. Det var med lidt vemod, at Færøerne blev forladt - måske for bestandigt - af inspektionskutterne.

AGDLEK spejler sig

Foto: SMK fotografgruppe

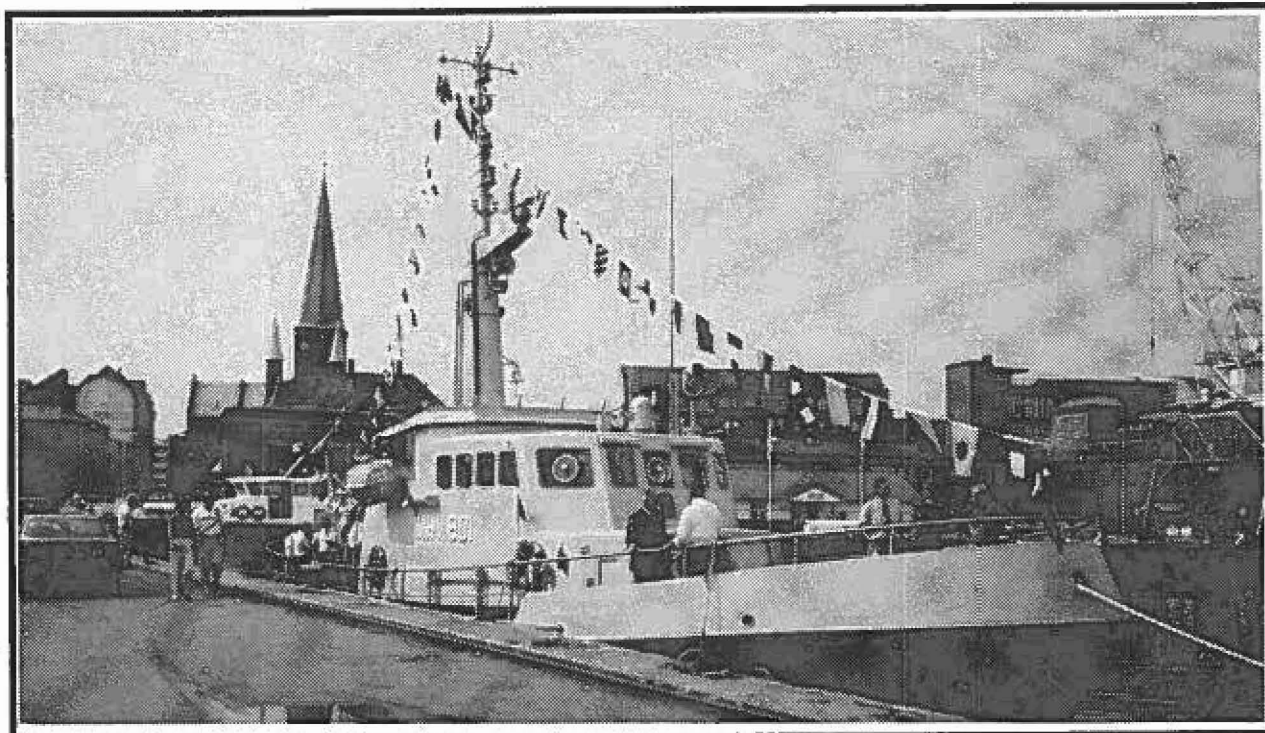
diggjorde øvelser - dels fordi mulighederne var begrænsede. Der blev dog afholdt samvirkeøvelser med TJALDRID og søværnets LYNX-helikopter i to tilfælde.

Andre aktiviteter i perioden omfattede sejlad med Chefen for Færøernes Kommando, sejlad med en journalist fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, som producerede en radioreportage vedrørende fiskeriinspektio-

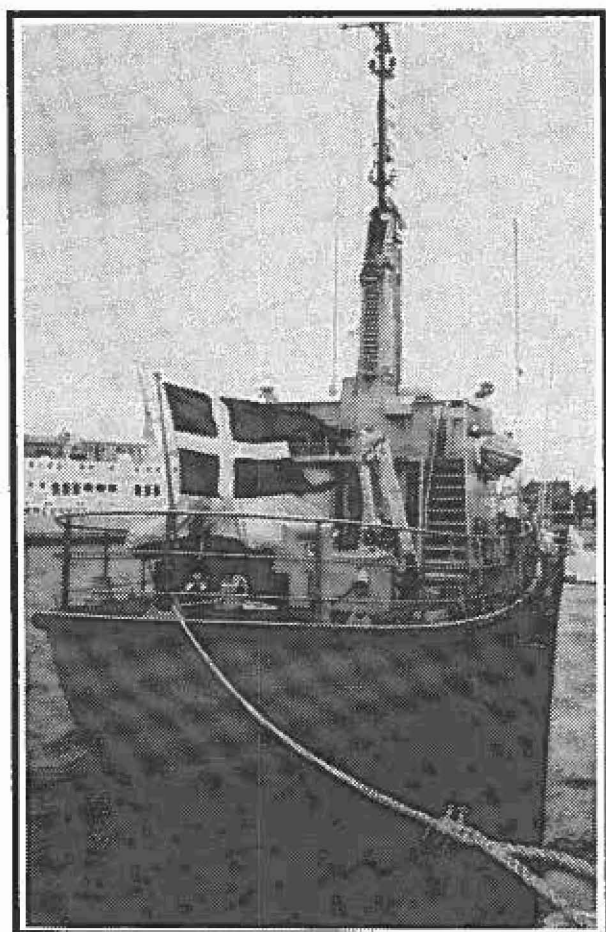
Om bord var man ikke helt sikker på, at den mindskede militære trussel mod Danmark og NATO nu også havde reduceret antallet af opgaver på Færøerne radikalt. Det var endnu ikke at mærke på de krav, der stilles inden for fiskeriinspektionen og de dertil nødvendige og kraftigt anvendte ressourcer.

(AGDLEK)

PRÆSENTATIONSSEJLADS MED MHV 801 ALDEBARAN

MHV 801 ALDEBARAN ved Honnørkajen i Århus Foto: HJV

ALDEBARAN ved kaj i Rønne

Den 9. august 1992 sejlede den første af de 6 nye planlagte hjemmевærns-kuttere, ALDEBARAN ud fra Flådestation Korsør med en forventningsfuld besætning på sin omfattende præsentationssejlad i flot sommervej.

Dette var kulminationen på et i forvejen begivenhedsrigt år med det festlige 40 års jubilæum i juli, hvor Hans Kongelige Højhed Prins Henrik navngav skibet på Slipshavn.

Formålet var at vise dette nye fartøj af 800-klassen frem i en række danske "flådebyer" for indbudte gæster og pressen.

Turen gik først til Århus, så til Frederikshavn, videre til København og Rønne og tilbage på femtedagen til Korsør.

Marinehjemmевærnets inspektør, kommandør C.K. Simonsen, var vært og orlogskaptajn Lasse Lerdorf, Chef for Marinedistrikt 2, stod for arrangementet og afviklingen af denne begivenhedsrige sejlad sammen med en besætning, der var godt trænet til opgaven. Tidsplanen blev overholdt, og receptionerne i hver by lykkedes over forventning.

Mange forventninger blev indfriet på bedste måde på denne prøvesejlad, hvor vejret efter

god dansk tradition også viste sig fra sin mere barske side med 15 sekundmeter vind på en god lang sejl distance. ALDEBARAN gik så roligt gennem søen, at man kunne have sin kaffekop stående intakt foran sig på vagterne.

Vi fik afprøvet besætningens og skibets formåen og ønsket om, med dette nye skib bedre og mere professionelt, at kunne leve op til at opfylde forventningerne til at kunne klare pålagte opgaver.

Også for de frivillige i Marinehjemmeværnet vil det nye skib bidrage til, at opgaver og daglige rutiner bliver lettere, og frem for alt øge driftssikkerhed, sødygtighed, fart og navigationssikkerhed.

Desuden er forholdene om bord mere tidssvarende, således at der med separate lukafer til en 12 mand stor besætning også bliver taget hensyn til kvindelige besætningsmedlemmer.

Takket være en dygtig kok om bord blev receptionerne i hver by afviklet nemt og festligt

for vore indbudte gæster, som repræsenterede forskellige kommunale, politiske og militære institutioner, søværnets og hjemmeværnets enheder samt pressen.

Blandt de interesserede (og vist lidt imponerede) gæster sås bl.a. kontreadmiral K. Borck, kommandør P. Schriver fra Søværnets operative Kommando. Fra København sås også mange prominente gæster, heriblandt forsvarsminister Knud Enggård og forsvarschef, general J. Lyng og fra Hjemmeværnskommandoen Den kommitterede for Hjemmeværnet, Tranum Laursen og stabschefen, oberst Ewald.

Alt i alt var det en vellykket tur med et særdeles velfungerende, operativt skib, som vi alle kan være stolte og glade over. Det vil kunne pleje marinehjemmeværnets sag og interesser og sikre en god opgaveløsning i en lang fremtid.

(Marinehjemmeværnsdistrikt 2)

FODBOLDMESTERSKAB FOR 7-MANDSHOLD 1992

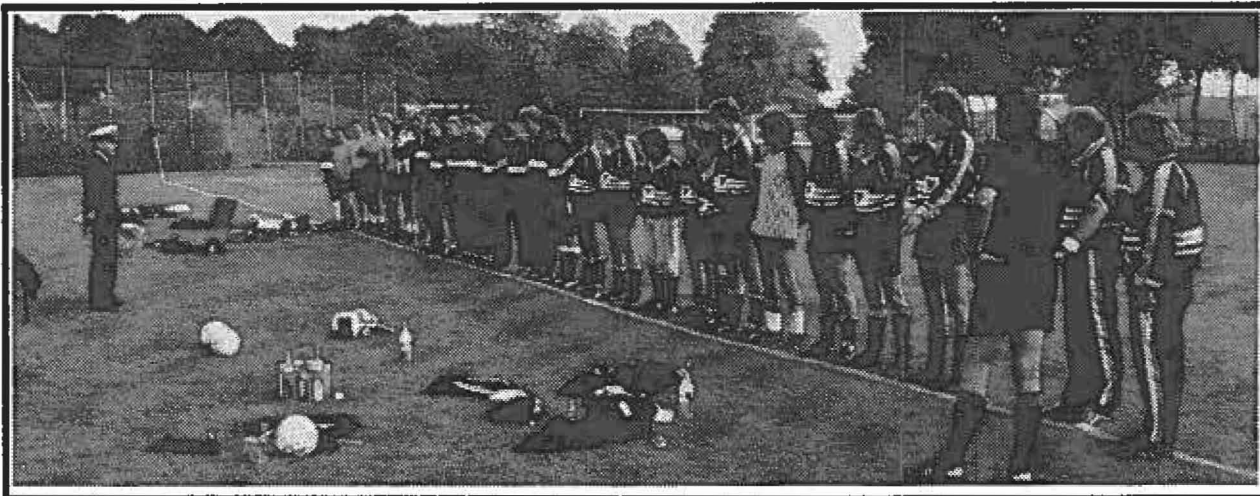
Mandag den 21. september 1992 var Sundets Marinedistrikt vært ved afvikling af søværnsmesterskabet for 7-mands hold.

Der er i løbet af sommeren afviklet kampe i 2 rækker, hvorfra Søværnets Officersskole og Sundets Marinedistrikt var bedst i den ene række og 2. Eskadren det bedste og eneste i den anden række.

Alene dragten - !

Foto: SUM

Præmieuddeling ved Sundets Marinedistrikt Foto: SUM

De 3 hold spillede i finalen alle mod alle med følgende resultater:

Sundets Marinedistrikt - Søværnets Officersskole: 4-1

Søværnets Officersskole-2. Eskadre: 8-2

2. Eskadre - Sundets Marinedistrikt: 3-10

Resultaterne betød, at Sundets Marinedistrikt blev vinder foran Søværnets Officersskole og 2. Eskadre.

Alle kampene var velspillede og seværdige.

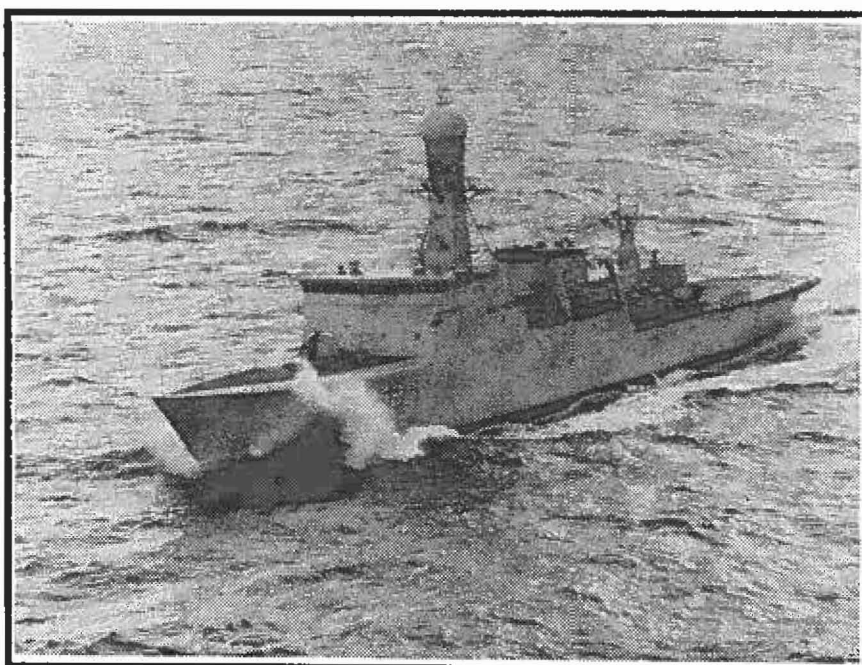
Kaptajnløjtnant Ravn fra Søværnets Idrætskomite overrakte pokalen til det vindende hold og et erindringsglas til hver spiller.

(Sundets Marinedistrikt)

VANSKELIG SØREDNING I DEN ØST-GRØNLANDSKE IS

Lørdag den 19. september om morgenen blev Grønlands Kommando af politiet anmodet om at deltage i en redningsaktion på Grønlands østkyst. To kvinder, et barn og fem mænd driver om på en isflage i storisen. Personerne havde i fire joller været på vej fra Scoresbysund til vinterkvarter på Tuners ø ca. 40 sømil syd for, da de blev fanget i isen. En helikopter fra Constable Pynt havde allerede prøvet at gå til assistance, men måtte opgive.

Inspektionsskibet TRITON, der på dette tidspunkt udførte fiskeriinspektion på

Inspektionsskibet TRITON for fuld fart Foto: SVN

østkysten ca. 480 sømil syd for de nødstedtes position, blev beordret til at gå til undsætning så hurtigt som muligt. På det tidspunkt var der i den nordlige kuling omkring halvandet døgn til assistancen kunne indsættes.

På samme tid blev fiskeriinspektionsflyet GULFSTREAM sendt op fra Søndre Strømfjord til området for at finde de nødstedte og pladsbestemme isflagen. Det lykkedes samme aften at lokalisere isflagen på en position, der lå 75 sømil (ca. 135 km.) syd for Scoresbysund. Man havde også observeret et bål på isen.

Næste dag forsøgte en helikopter fra Constable Pynt igen at komme frem til de nødstedte, men måtte hurtigt vende om igen på grund af en kraftig forringelse i sigtbarheden. Men samme eftermiddag lykkedes det inspektionsflyet at opdatere isflagens position, der nu viste sig at være drevet yderligere 38 sømil sydover. Denne gang havde flyet medbragt petroleum og nødsender, som blev kastet ned på den ikke ret store isflage.

Hen på aftenen var TRITON fremme, men kunne ikke anvende helikopteren på grund af tåge. Skibet stoppede derfor ved iskanten for at vente på bedring i flyvevejret. Der var på dette tidspunkt tydelige pejlesignaler fra den nedkastede nødsender.

Mandag morgen klarede vejret op og man kunne nu se de nødstedte og snakke med dem over radioen. Det var ikke muligt at sejle gennem isen, så helikopteren hentede de to kvinder, barnet og en af fangerne i første flyvning. Senere hentedes resten i to flyvninger inklusivt hunde, joller og fangstudstyr. De ialt 8 personer og deres 13 hunde havde været i drift på isflagen i mere end fire døgn.

Ingen af de reddede havde men efter opholdet på isflagen og de blev alle senere overført til Scoresbysund uden yderligere dramatik. Der var stor taknemmelighed overfor skibets besætning og - specielt - helikopterbesætningen.

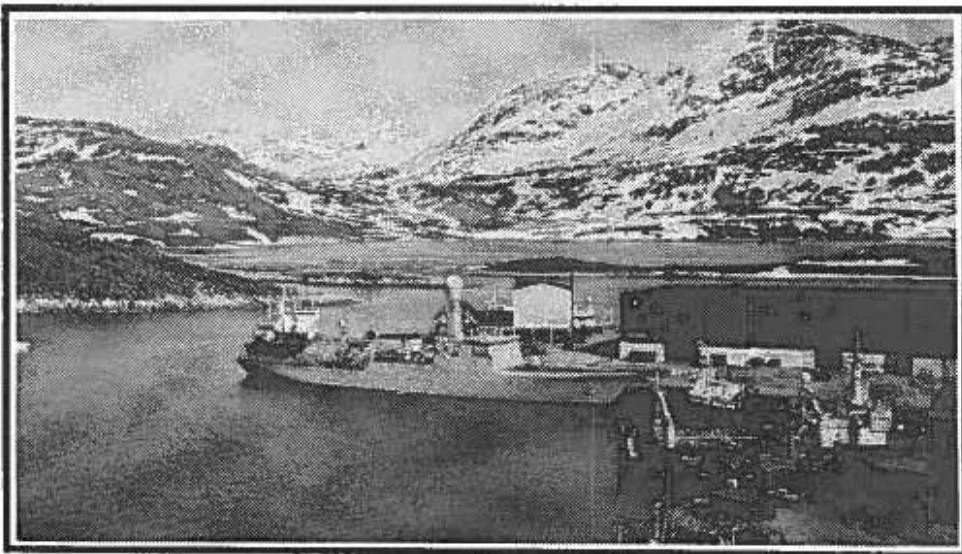
(Grønlands Kommando)

THETIS AFSLUTTER DE SEISMISKE MÅLINGER FOR I ÅR

Flådens fiskeriinspektionsskib THETIS' seismiske målinger ved Grønland, som SØVÆRNSORIENTERING tidligere har orienteret om (SVN ORT 6/92), afsluttedes den 20. september 1992. De seismiske målinger udførtes for NUNAOIL, som led i olieeftersforskningen på fastlandssoklen omkring øen.

THETIS begyndte togtet fra Frederikshavn den 22. juni og tog fat på de krævende målinger allerede den 30. juni. Isen var særligt længe om at bryde op i det nordøstlige hjør-

ne i år. Det nødvendiggjorde en flexibel gennemførelse af den planlagte række målinger. Skibet har derfor gennemsejlet dele af program-

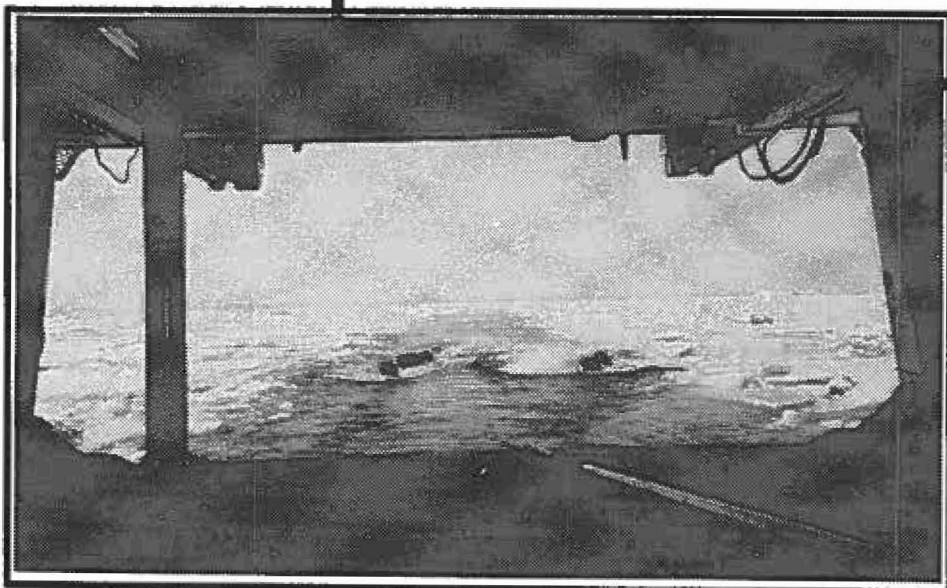
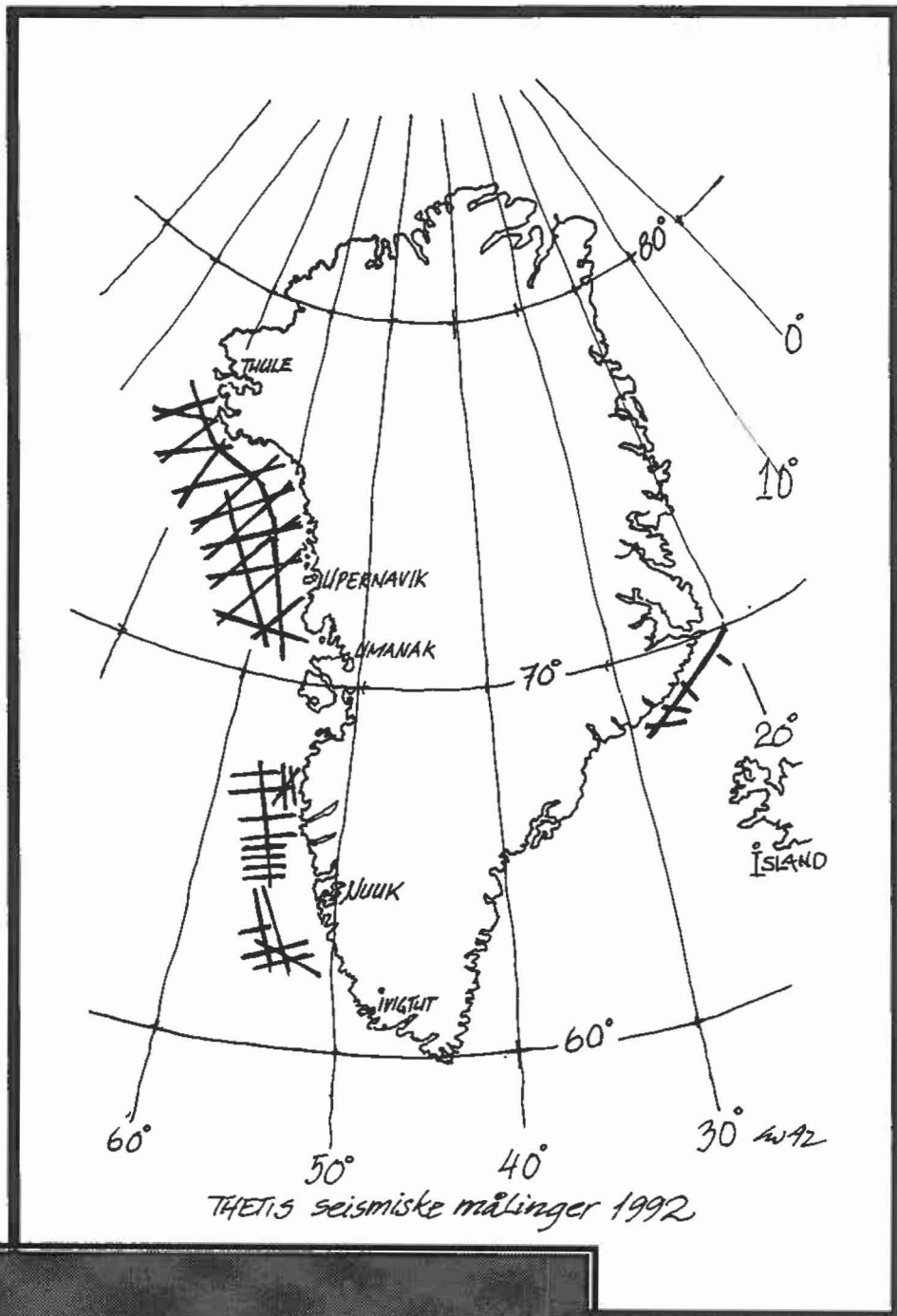

THETIS ved den gamle Atlantkaj i Godthåb Foto: THETIS

merne såvel på den østlige side af Grønland, som to gange på den vestlige side efter de forhold isen bestemte. Det fremgår af illustrationen herunder hvilke områder, der er tale om.

I den sidste omgang gennemførte THETIS målinger i et helt udforsket farvandsområde i Baffin- og Melvillebugterne strækkende sig fra Umanak til Carey øerne ud for Thule. I dette farvand er der på en måned blevet målt 4100 kilometer havbund, hvilket er tilfredsstillende, ikke mindst når man betænker, at dele af målingerne er foregået i isdækkede områder. I alt har THETIS i sæson 92 indsamlet 7700 kilometer seismiske data.

Det er vigtigt at bemærke, at skibet hele tiden har udført stationstjeneste og herunder indgået i søred-

Det seismiske grej imellem isflagerne Foto: THETIS

ningstjenesten under Grønlands Kommando.

Efter afrigingen i Nuuk udførte THETIS almindelig fiskeriinspektionstjeneste på vestkysten og vendte tilbage til Frederikshavn i begyndelsen af oktober.

(THETIS/
Grønlands Kommando)

ÆLDRESAGEN BESØGER SØVÆRNETS GRUNDSKOLE

Det er en vigtig opgave for forsvaret at gøre befolkningen bekendt med de forskellige værns berettigelse i den praktiske hverdag. Et led i disse bestræbelser er de mange kontakter, der skabes til befolkningen ved tjenestestedsbesøg.

Som en illustration af dette bringes et uforkortet brev til et af søværnets meget besøgte tjenestesteder, der nok har ramt noget af det helt rigtige, hvis man skal dømme ud fra den udtrykte begejstring i brevet:

Ældre Sagen

Frederiksværk, den 8. oktober 1992

TIL SØVÆRNETS GRUNDSKOLE. Avderød.

Tirsdag d. 6. okt 1992 besøgte Ældre Sagen's lokalhistoriske kreds Søværnets Grundskole i Avderød. Det blev et godt besøg.

Skolen glædede os meget med det yderst vellykkede program, der var tilrettelagt for at oplyse os om skolens arbejde. Vi fik det allerbedste indtryk af skolens betydning for de unge værnepligtige, der er så heldige, at blive uddannet her. - Takket være et usædvanligt godt organisationsarbejde kunne skolen på bemærkelsesværdig kort tid give de værnepligtige perfekt uddannelse.

Den imponerende indsats fremgik på fremragende vis ved seniorsergent Bent Christensens tydelige sprog og velformulerede oplysninger, først i Auditoriet og dernæst under omvisningen.

Kældereren med skibsmodellerne var nok det mest spændende at høre om og betragte. Vi beundrer seniorsergentens viden. Det var en fornøjelse at se svømmehal, gymnastiksal, sal med teaterscene samt "Lappedykkeren" på græsplænen. At der var tænkt på den kirkelige side af livet fik vi det bedste indtryk af ved besøg i Grundskolens kirkerum. I kantinen havde personalet placeret os alle ved et langt bord, smukt pyntet med lys og blomster, samt godt smørrebrød. Vi sad blandt lejrens gaster og nød samværet og maden.

Hjertelig tak til skolens ledelse, som tillod vort besøg, til kantinens personale og seniorsergent Bent Christensen for perfekt omvisning.

Vi ønsker skolen må forblive på vort smukke område.

For Ældre Sagens lokalhistoriske kreds

Willy Poulsen og Børge Tjørning

(Søværnets Grundskole)

Udgiver: Søværnets operative Kommando, Postbox 483, 8100 Århus C

Telefon: 86123099, 86123011-6354. Telefax: 861230-6457.

Redaktion og Lay-out: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven: Kommandør Poul Schriver.

Tryk: Søværnet. ISSN 0907-5038

Indholdet i Søværnsorientering kan frit citeres med angivelse af kilde.

OVERSIGT OVER FLÅDEBESØG

dato	havn	nation.	skibstype	enh. navn	besøgstype	
<hr/>						
NOV 92						
13-16	København	Tysk	Motormissilb.	2. FPB SQUAD (ALBATROSS, FALKE, GEIER, SPERBER, GREIF, KONDOR, SEE- ADLER, HABICHT, KORMORAN og) Depotskibet DONAU	Rutine	543 KD Axel Seemann
14-22	Fr-havn	Tysk	Testfartøj	KRONSORT	Afprøvninger	16
20-23	København	Holl.		URK SCHIEDAM	Rutine	42
27-30	København	Holl.		WILLEM	Rutine	147
28-03	København	Holl.		BLOMMENDAL	Rutine	41
30-04	København	Engelsk		BULLDOG	Uofficielt	39
<hr/>						
DEC 92						
11-14	København	Tysk	Motormissilb.	5. FPB SQUAD VAN DER ZAAAN	Rutine	330